

Седмична колумна високог представника за БиХ, Кристијана Шварц-Шилинга: “Нови изазови захтијевају нова рјешења”

Ове седмице у Бихаћу јасно сам се присјетио раније посјете овом граду, када је први конвој хуманитарне помоћи требало да стигне у то подручје крајем рата. Тада смо наилазили на призоре који се никада нису смјели десити и осрамотити Европу. Владала је велика несташница хране, а због недостатка медицинских средстава и помоћи болест је покосила многе међу становништвом које је већ било трауматизовано борбама које су бјесниле три године.

Ове седмице, посјетио сам фабрику млијечних производа, гдје сам разговарао са руководиоцима и радницима о изазовима са којима се суочавају у настојању да овај посао претворе у регионални подухват, који ће омогућити отварање многих радних мјеста и створити више прихода од извоза за Босну и Херцеговину.

Нећу тврдити да је у Босни и Херцеговини све сјајно. Јер није. Али, направљен је велики напредак од 1995. године, и овај напредак је био директан резултат прагматичности и компромиса, двије политичке опције које су добиле много критике у медијима

и од великог броја изабраних представника.

Нажалост, приликом исте ове посјете, могао сам видјети више доказа о постојању политике нултог збира: иако су се кантоналне странке договориле о формирању владе, док је моја Канцеларија потрошила доста времена и ресурса у процесу провјере кандидата, они су у посљедњем тренутку одлучили да одустану од договора. Сада овај процес мора кренути од почетка, седам мјесеци након избора.

Ове седмице сам посјетио и Дрвар. Прије десет година морао сам објаснити, стрпљиво и детаљно, тадашњем замјенику начелника општине Дрвар да је повратак избјеглица темељно људско право. Иако је ово право изричито потврђено у Дејтонском споразуму, замјеник начелника је сматрао да његови политички господари нису заиста вјеровали у оно што су потписали. Разговарао сам са замјеником начелника зато што ме начелник није хтио примити (и издао је наређење да ми се спријечи улазак у зграду општине). Колико се само ситуација промијенила у Дрвару. Ове седмице сам у Општинском вијећу учествовао у дијалогу о улагањима у инфраструктуру и економском опоравку.

Питања која смо ја и други људи рјешавали у Босни и Херцеговини прије деценију и више разликују се од питања која сам морао рјешавати у својству високог представника. Захвалан сам на томе, јер то значи да је земља кренула напријед. Ствари су се могле одвијати брже, наравно, и одвијаће се брже ако све више лидера почну схватати да изналажење истих рјешења за проблеме који се мијењају не представља досљедност, већ живот у прошлости.

Од почетка моје политичке каријере, увијек сам био усредсређен на то да завршим посао. То је једина вриједна ствар у политици. Не можете урадити све што бисте жељели – али, важно је да урадите све што је могуће.

Чињеница је да је много тога остварено у Босни и Херцеговини од завршетка рата. Ови успјеси, међутим, нису дјело оних политичара који мијешају клеветање са креирањем политике и окорјелост са досљедношћу. Наиме, најчешће су то били успјеси обичних грађана који су својом устрајношћу и одлучношћу, суочени са материјалним, административним и политичким препрекама, помогли овој земљи да поново стане на ноге. Заиста, политичарима би много користило да се угледају на прагматичност њихових сународњака у изналажењу нових рјешења за нове изазове.

Ове седмице сам посјетио и Босанску Крупу, која је, као и многе друге заједнице широм Босне и Херцеговине, претрпјела ужасне тренутке и након тога успјела кренути напријед и осјетити неке од предности помирења и опоравка. Баш као и у Бихаћу и Дрвару, могао сам да видим чврсте доказе, у погледу нове инфраструктуре и јавних услуга, да прагматични приступ доноси више користи грађанима него неке застарјеле мантре.

За мене је била привилегија живјети и радити у Босни и Херцеговини у тешким временима непосредно након рата – привилегија зато што сам се из прве руке увјерио у невјероватну храброст и морални интегритет грађана који су били одлучни у намјери да обнове земљу, и који су вјеровали у будућност земље која је тада била уништена. Као високи представник, настојао сам да подржим те грађане, и то не живећи у прошлости, већ радећи са онима који проналазе нова рјешења за садашњу ситуацију и за будућност. И наставићу да

радим за ту будућност.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник ЕУ у Босни и Херцеговини.